Hukuk Bölümü 2007/83 E. , 2007/199 K.

- IDARI PARA CEZASININ TAHSILI AMACIYLA DÜZENLENEN ÖDEME EMRININ IPTALI
  - SOSYAL SİGORTALAR KANUNU(MÜLGA) (506) Madde 80

"İçtihat Metni"

Davacı : M.G.

Vekili : Av. N.E.

Davalı : Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı

O L A Y : Balıkesir Sigorta İl Müdürlüğü'nce davacı adına Kurum alacağının tahsili amacıyla 2.11.2004 gün ve 2004/656-657 ve 15804 sayılı ödeme emirleri düzenlenmiştir.

Bunun üzerine, davacı vekili, adli yargı yerinde dava açmıştır.

BALIKESİR İŞ MAHKEMESİ; 23.6.2005 gün ve E:2004/905, K:2005/346 sayı ile, davacı vekili, 1997 yılında başlayan döneme ilişkin olan alacakların zamanaşımına uğradığını, 2004/656, 2004/657 ve 2004/15804 numaralı ödeme emirlerinin içeriği olan idari para cezası ve prim alacakları yönünden yapılan taleplerin, zamanaşımına uğramış olmaları sebebiyle iptaline, davacının işveren olmaması, sigortaya kayıtlı işverenin Özyılmazlar Şirketi olması ve tüm kayıtların şirket tarafından yapılmış olması sebebiyle bu işveren adına usulsüzlük olması durumunda davacıya ödeme emri gönderilemeyecek olması sebebiyle ödeme emrinin iptaline, davacının borçtan sorumlu olmadığının tespitine, buna dayalı olarak gönderilen ödeme emrinin iptaline karar verilmesini talep ettiği, dava konusu icra takip dosyaları ve ödeme emirlerine ilişkin belgelerin davalı kurumdan celp edildiği, tarafların beyanları, dosyaya sunulan belge ve bilgiler ile tüm dosya içeriğinden; davacı ile Özyılmazlar İnşaat Turizm Limited Şirketi arasında Edremit İlçesi Altınoluk Narlıaltı Alanlar mevkinde bulunan 2415 ve 2416 parsellere inşaat yapılmak üzere anlaşıldığı, şirket tarafından inşaatın kısmen yapıldıktan sonra iş bırakılarak terk edildiği, eksik kısımların arsa sahibi olan davacı tarafından tamamlandığı ve ruhsat alındığının anlaşıldığı, daha sonra da sigorta müfettişi tarafından yapılan inceleme neticesinde, işyerinin Kuruma kayıtlı olmadığı anlaşıldığından davacı adına ruhsat tarihi olan 17.04.1997 tarihi itibarı ile tescili yapılmış olup; idari para cezası ile prim borcu ve gecikme zamları ile faiz tahakkuk ettirildiği, dosyaya sunulan belge ve komisyon kararları ile takip evraklarına göre, davacı ile inşaat şirketi arasında noterden alınmış sözleşme olmaması ve anahtar teslimi kaydının olmaması nedeniyle mal sahibi davacının tüm prim borçlarından sorumlu olacağı, davalı Kurumun işlemlerinde hukuka aykırı bir durum bulunmadığı, bunun dışındaki idari para cezalarına karşı idare mahkemesinde dava açmak gerekeceğinden, dilekçesinin görev nedeni ile reddine karar vermek gerektiği ve aşağıdaki hüküm fıkrasının kurulduğu,

"H Ü K Ü M; Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-SSK prim alacaklarının 10 yıllık zamanaşımına tabi olması nedeniyle davacı vekilinin zamanaşımı ile ilgili talebinin REDDİNE,

2-Davacının tapuda kayıtlı mal sahibi oluşu inşaat şirketi ile yaptığı anlaşmanın anahtar teslimi mahiyetinde olmayışı ve noterden yapılmayışı nedenleri ile tüm prim borçlarından sorumlu olması gerekeceğinden ödeme emrinin iptali ile ilgili talebin REDDİNE,

3-Davacı vekilince talep edilen idari para cezalarının iptali ile ilgili davanın 4958 sayılı Yasa ile değişik 506 sayılı Kanun'un 140. maddesi uyarınca İdare Mahkemesinde açılması gerekeceğinden bu taleple ilgili dava dilekçesinin GÖREV NEDENİYLE REDDİNE,

4- Davacı vekilinin dava dilekçesinde müvekkilinin "borçtan sorumlu olmadığının tespitine" dair talebinin REDDİNE…" karar vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez, idari yargı yerinde dava açmıştır.

BURSA 2. İDARE MAHKEMESİ; 24.5.2006 gün ve E: 2006/1583, K:2006/872 sayı ile, davanın; davacı adına düzenlenen 2.11.2004 tarih ve 2004/656-657-15804 sayılı ödeme emirlerinin iptali istemiyle açıldığı, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14/3. maddesinin (a) fıkrasında, "görev" konusunun ilk inceleme konuları arasında yer aldığı, aynı maddenin 6. fıkrasında da, bu hususların ilk incelemeden sonra tespit edilmesi halinde davanın her safhasında 15 inci madde hükmünün uygulanacağının vurgulandığı ve 15. maddesinin (1-a) fıkrasında da, 3/a bendine göre adli ve askeri yargının görevli olduğu konularda açılan davaların reddine karar verileceğinin düzenlendiği, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 80. maddesinde, "Kurum alacaklarının tahsilinde 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Kanunun uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde, alacaklı Sigorta Müdürlüğünün bulunduğu yer İş Mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz" hükmünün yer aldığı, bakılan davada, davacı adına tahakkuk ettirilen idari para cezası, prim alacakları ve gecikme faizlerinden oluşan kurum alacaklarının tahsili amacıyla 506 sayılı Kanun'un 80. maddesi gereğince düzenlenen ödeme emirleriyle ilgili uyuşmazlığın görüm ve çözüm yerinin İş Mahkemesi olması nedeniyle işin esasını inceleme olanağı bulunmadığı, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 1.7.2004 tarih ve E:2004-36, K:2004-44 sayılı kararının da bu yönde olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mahmut BİLGEN, Erdoğan BUYURGAN, Habibe ÜNAL, O. Cem ERBÜK, Serdar AKSOY ve Muhittin KARATOPRAK'ın katılımlarıyla yapılan 05.11.2007 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME : Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Yasanın 14. maddesinde öngörülen biçimde idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emirleri yönünden olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu

ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ayla SONGÖR ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun, davada adli yargının görevli olduğu yolundaki yazılı ve sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

İlk inceme kısmında belirtildiği üzere, olumsuz görev uyuşmazlığı, İş Mahkemesi kararının "HÜKÜM" kısmının 3. bendinde yer alan idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emirleri yönünden doğmuş olup, uyuşmazlık bu maddeyle sınırlı olarak incelenecektir. Buna göre:

Dava, davacı adına, 506 sayılı Kanun uyarınca kesilen idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emirlerinin iptali istemiyle açılmıştır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun para cezalarına ilişkin 140. maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren (7) gün içinde yetkili sulh ceza mahkemesine başvurabilirler." yolundaki üçüncü tümcesi Anayasa Mahkemesi'nin8.10.2002gün ve E:2001/225; K:2002/88 sayılı kararıyla iptal edilmiş ve bu kararın yayımlandığı26.2.2003tarihinden itibaren kendisine tanınan bir yıllık süre içinde Yasama Organı'nca çıkarılan29.7.2003gün ve 4958 sayılı Yasa'nın 51. maddesi ile, 506 sayılı Yasa'nın 140. maddesi yeniden düzenlenmiş olup, dördüncü fıkrasında " İdari para cezaları ilgiliye tebliğ edilmekle tahakkuk eder ve tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ödenir veya aynı süre içinde Kurumun ilgili ünitesine itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde idare mahkemesine başvurabilirler. Mahkemeye başvurulması cezanın takip ve tahsilini durdurmaz. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ödenmeyen idari para cezaları, bu Kanunun 80. maddesi hükmü gereğince hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir" denilmiştir.

Ödeme emirlerinin düzenlendiği tarihte yürürlükte olan anılan Yasa'nın 80. maddesinin 29.7.2003 gün ve 4958 sayılı Yasa ile değişik beşinci fıkrasında, Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 51. ve 102. maddeleri hariç, diğer maddelerinin uygulanacağı öngörülmüş ve ödenmeyen Kurum alacaklarına uygulanacak gecikme zammı gösterilmiş; yedinci fıkrasında ise, "Kurum alacaklarının tahsilinde 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Kanunun uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde, alacaklı Sigorta Müdürlüğünün bulunduğu yer İş Mahkemesi yetkilidir." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan; 506 sayılı Kanun'un 140. maddesinin dördüncü fıkrası 9.5.2007 gün ve 5655 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile değiştirilerek, "İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ edilmekle tahakkuk eder ve tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ödenir veya aynı süre içinde Kurumun ilgili ünitesine itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler" hükmü getirilmiştir.

Bu düzenlemelere göre, idarî para cezalarının ilgiliye tebliğ edilmekle tahakkuk edeceği ve tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ödeneceği veya aynı süre içinde Kurumun ilgili ünitesine itiraz edilebileceği, itirazın takibi durduracağı, Kurumca itirazı reddedilenlerin, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilecekleri nedeniyle tahakkuk aşamasında idare mahkemelerinin görevli oldukları, kurum alacaklarının tahsilinde ise, 6183 sayılı Yasa hükümleri uygulanmak suretiyle düzenlenecek ödeme emrine karşı açılacak davalara bakma görevinin, 80. maddenin yedinci fıkrasında açıkça belirtildiği gibi Sigorta Müdürlüğünün bulunduğu yer iş mahkemesine ait olduğu kuşkusuzdur.

Olayda, Balıkesir Sigorta İl Müdürlüğü'nce verilen idari para cezalarının ödenmemesi nedeniyle Kurum alacağına dönüşmesi üzerine, gecikme zammı uygulanmak suretiyle tahsili için düzenlenen ödeme emirlerine karşı dava açıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, idari para cezalarından doğan Kurum alacağının tahsili için düzenlenen ödeme emirlerine karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, 506 sayılı Yasa'nın 80. maddesi uyarınca yetkili kılınan İş Mahkemesi görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, İş Mahkemesince, idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emirleri yönünden verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Balıkesir İş Mahkemesi'nin 23.6.2005 gün ve E:2004/905, K:2005/346 sayılı KARARININ, idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emirleri yönünden verilen GÖREVSİZLİĞE İLİŞKİN KISMININ KALDIRILMASINA, 5.11.2007 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.